

KLASA VERORE
në SH.F.M.U "Fadil Hisari", Prizren

KLASA VERORE

SH.F.M.U “Fadil Hisari”

Ky vizionim është realizuar nga EC Ma Ndryshe, i cili mbështetet nga Agjencia Suedeze për Zhvillim dhe Bashkëpunim Ndërkombëtar, (Sida) përmes Programit të saj “HumanRightivism” që implementohet nga Community Development Fund–CDF. Përmbajtja dhe qëndrimet e paraqitura këtu nuk përfaqësojnë qëndrimin zyrtar të donatorëve.

Përmbajtja

HYRJE.....	4
KLASA VERORE.....	5
METODOLOGJIA DHE PROCESI I AKTIVITETIT.....	6
-AKTIVITET.....	7
-KËRKESAT E NXËNËSVE.....	8
-SKENARET.....	9
VIZIONIMI I KLASËS VERORE.....	13
-KONCEPTI DHE FUNKSIONET.....	14
-ORGANIZIMI	15
PROJEKTI IDEOR.....	16
-SITUACIONI.....	17
-BAZA E PËRDHESËS.....	18
-BAZA E KULMIT.....	19
-PULLAZI	20
-PRERJA A.....	21
-PRERJA B.....	22
-PRERJA C.....	23
-DUKJET.....	24
-VIZUALIZIMET.....	28
PËR EC.....	36

HYRJE

Raporti i vizionimit për Klasën Verore të shkollës “Fadil Hisari” ofron një pasqyrë rreth procesit të përpilimit të konceptit zhvillimor përmes procesit me pjesëmarrje aktive të publikut dhe projektin ideor për ndërtimin e klasës verore. Ky aktivitet është zhvilluar në kuadër të EC Ma Ndryshe.

KLASA VERORE

Shumë shkolla verore janë krijuar për të ndihmuar nxënësit të përmirësojnë bazat e tyre akademike dhe t'i ndihmojnë ata të zhvillojnë grupe të reja aftësish për të ardhmen.

Nxënësit jo vetëm që mund të zhyten në një program të strukturuar akademik, duke ndihmuar në përmirësimin e njohurive të tyre për lëndët kur të kthehen në shkollë.

Klasa verore është një shkollë, ose një program përgjithësisht i organizuar nga një shkollë ose një distrikt shkollor, ose i ofruar nga një kompani private, që ofron mësim dhe aktivitete gjatë pushimeve verore. Pjesëmarrja në shkollat verore është treguar të ketë efekte të konsiderueshme të dobishme në arsim.

METODOLOGJIA DHE PROCESI I AKTIVITETIT

Vizioni për klasën verore është zhvilluar përmes punëtorisë një ditore të mbajtur më datën 8 qershor 2022, me nxënësit e shkollës “Fadil Hisari” në Prizren.

Metodologjia e punëtorisë është e bazuar në planifikimin me pjesëmarrje, ku përmes përfshirjes aktive të nxënësve të kësaj shkolle, është bërë

shqyrtimi i gjendjes ekzistuese dhe është ideuar projekt propozimi për shtimin e një hapësire të re me qëllim të krijimit të një ambienti të jashtëm për mbajtjen e mësimin dhe aktivitetëve të ndryshme.

Ideja për realizimin e kësaj punëtorie konsiston në faktin e rëndësisë së ambientit shkollor në suksesin e nxënësve e cila vjen si kërkesë - ide nga diskutimet me stafin e punës dhe nxënësit e kësaj shkolle me qëllim të krijimit të një ambienti të hapur, interaktiv dhe inovativ për mësim.

Në punëtori janë përfshirë nxënës nga mosha 6 deri 15 vjet, për t’iu dhënë kështu mundësinë të gjithë grupmoshave të paraqesin kërkesat bazuar në nevojat e tyre.

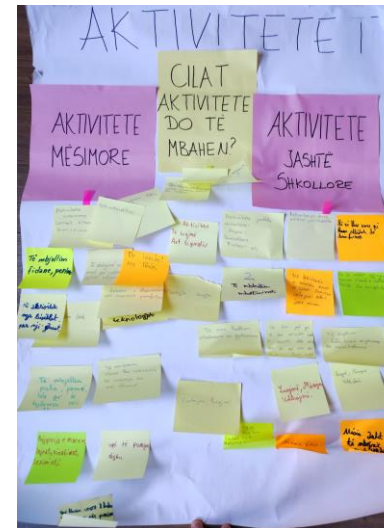
Punëtorja është zhvilluar përmes aktivitetëve të cilat janë zhvilluar pjesërisht në klasë dhe pjesërisht në oborr- lokacionin i cili është propozuar për klasën verore. Aktivitetet janë ndarë në tri sesione: prezantimi “Klasa verore”, ushtrimi individual për shfrytëzuesit, aktivitetet dhe elementet/ pajisjet, si dhe ushtrimi grupor për zhvillimin e vizionit për klasën verore.

AKTIVITETET

Në këtë sesion janë listuar dhe përmbledhur kërkesat e nxënësve për klasë verore. Sesioni është ndarë në tri aktivitete-ushtrime me qëllim të marrjes së informatave të detajuara në lidhje me kërkesat, preferencat dhe identifikimin e mangësive/përparësive që shkolla i ofron. Përmes ushtrimit “shfrytëzuesit” janë identifikuar personat që do ta shfrytëzojnë hapësirën e jashtme-klasën verore. Në këtë ushtrim janë inkurajuar nxënësit që të mendojnë për shfrytëzimin e hapësirës edhe përtej mësimi.

Përmes ushtrimit “aktivitetet” janë përcaktuar aktivitetet të cilat parashihen të mbahen në klasën verore të cilat më tej janë grupuar në kategori të caktuara. Në këtë ushtrim nxënësit janë inkurajuar të identifikojnë përparësitë dhe mangësitë aktuale të cilat u’u pamundësojnë nxënësve zhvillimin e aktiviteteve të caktuara mësimore dhe rekreuese.

Përmes ushtrimit “elementet/pajisjet” janë listuar të gjitha elementet fizike, pajisjet dhe orënditë të cilat janë të nevojshme për zhvillimin e aktiviteteve të cilat i kanë propozuar nxënësit. Në këtë ushtrim nxënësit janë inkurajuar të mendojnë/ propozojnë për elemente jo të dëmshme për natyrën: elemente të qëndrueshme, të riciklueshme dhe multifunksionale.

KËRKESAT E NXËNËSVE

Faza fillestare për vizionimin e klasës verore në shkollën „Fadil Hisari“ ka filluar me identifikimin e kërkesave të nxënësve dhe arsimtarëve për klasë, paralelisht me identifikimin e mangësive dhe problemeve të shkollës për zhvillimin e aktiviteteve të ndryshme.

Në ushtrimin e identifikimit të shfrytëzuesve, nxënësit kanë propozuar që klasa verore përveq nxënësve të kësaj shkolle të shfrytëzohet edhe nga arsimtarët për mbajtjen e lëndëve mësimore. Nxënësit kanë propozuar që në klasën verore përveq aktiviteteve mësimore të zhvillohen edhe aktivitete të tjera jashtë shkollore. Nxënësit kanë treguar se oborri i shkollës nuk shfrytëzohet për shumë aktivitete, përveq mbledhjes dhe qëndrimit të shkurtër gjatë pushimeve si rezultat i mungesës së elementeve, pajisjeve të cilat u'a mundësojnë zhvillimin e aktiviteteve mësimore. Më tej, nxënësit kanë theksuar se të gjitha detyrat grupore dhe aktivitetet jashtë shkollore të cilat jepen nga arsimtarët detyrohen t'i kryejnë në shtëpi sepse pas orarit të shkollës klasët nuk mund të shfrytëzohen, andaj kanë propozuar që klasa verore të jetë hapësirë multifunksionale në të cilën mund të zhvillohen një numër aktiviteteve tjera pas mësimi.

SHFRYTËZUESIT	AKTIVITETET	ELEMENTET
Kush do ta shfrytëzonte? -Nxënësit -Arsimtarët Kur do ta shfrytëzonte? -Kur të jetë moti i ngrohtë -Përgjatë orëve të mësimi -Gjatë pushimeve -Gjatë orëve specifike -Pregaditje për teste -Festa	Aktivitetet mësimore -Fizik dhe Kimi -Teknologji -Art figurativ -Gjeografi -Biologji Aktivitetet jashtë shkolles -Mbjellje të fidaneve -Lexim dhe Vizatim -Lojra -Animacion -Klube të ndryshme	-Tavolina dhe karrige -Tabela -Projektor -Ndriçim -Komputera -Glob

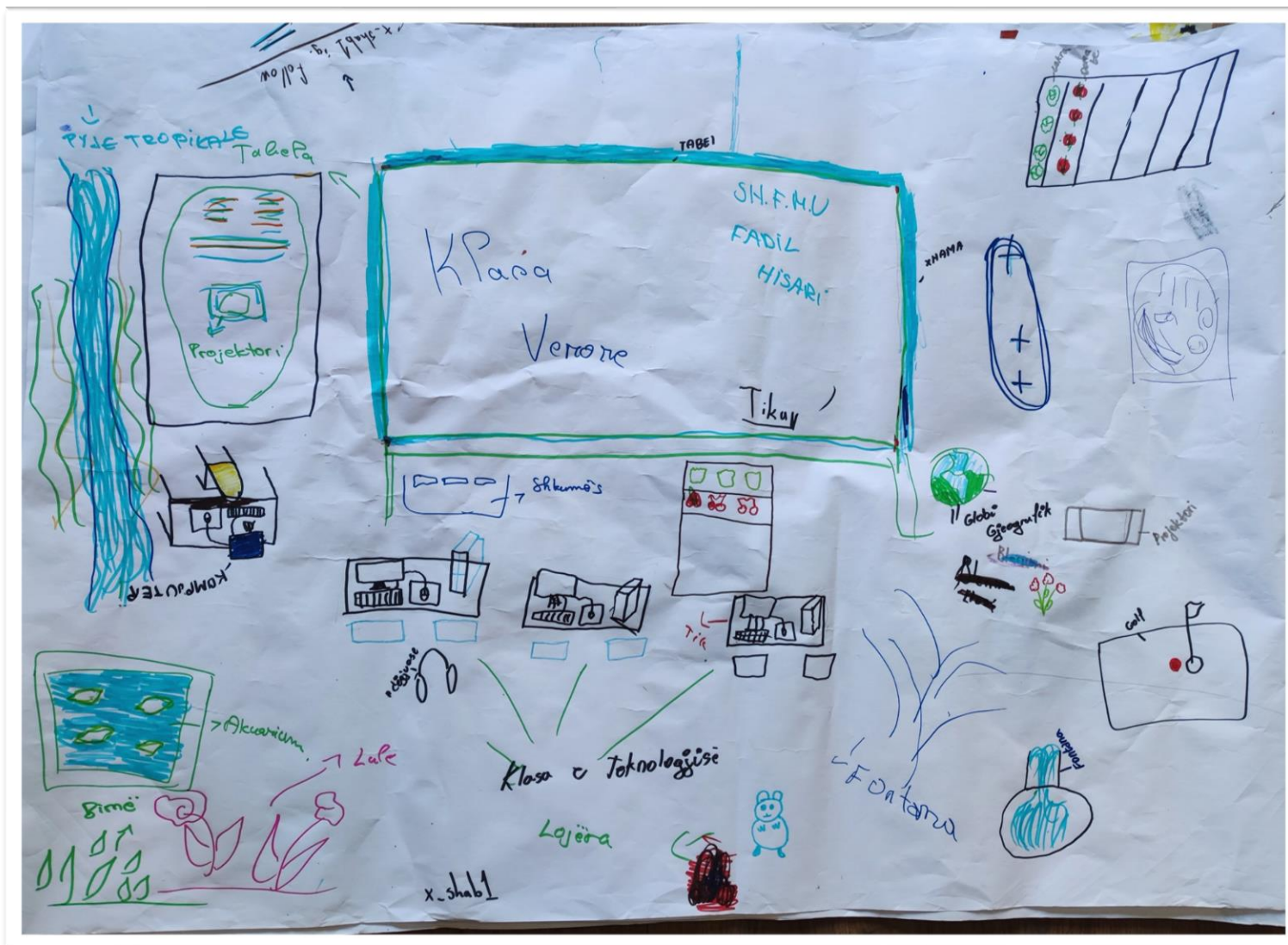
SKENARËT

Në sesionin e tretë të punëtorisë secili prej grupeve ka realizuar deklaratën grupore të vizionit dhe konceptin për klasën verore përmes vizatimeve. Në fund është bërë prezantimi nga tre grupet të cilat në fazën e mëtejshme të projektit ideor janë kombinuar në një version të vetëm. Skenaret e punuara nga nxënësit nuk pasqyrojnë tre ide të ndryshme por tre zgjidhje për kërkesat e grupmoshave të ndryshme që jo gjithnjë mund të integrohen në një të vetme, prandaj në fazën e projektit ideor janë marrë parasysh dhe është bërë kombinimi i tyre.

Nga analiza e tre skenarëve, hapësira e klasës verore mund të përmbajë funksione të ndryshme, varësisht nga kërkesat dhe nevojat e nxënësve për të gjitha aktivitetet brenda dhe jashtë shkollore. Këtë do ta mundësojë mobileria urbane e cili ofron fleksibilitet në përdorim, rrjedhimisht ulëset dhe tavolinat dhe elementet e tjera do të kenë dizajn i cili mundëson riorganizimin e tyre. Skenaret theksojnë kërkesën e përdorimit të ngjyrave në mobiliar dhe strukturë në mënyrë që klasa të ofron ambient atraktiv dhe komfort për shfrytëzuesit, njëkohësisht të jetë strukturë e mbrojtur nga diellosja, shiu dhe zhurmat e jashtme.

SKENARI I

Klasa verore në skenarin I parasheh një hapësirë e mbuluar dhe e mbyllur me dritare, ku në vete përmban tabelë, tavolina, karrige, projektor, kompjutera, akvarium dhe një glob. Po ashtu në ambientet e jashtme të klasës verore janë vizionuar hapësirat të cilat përmbajnë një hapësirë për mini gloy, fontanë, hapësirë për mbjellje, loja etj.

SKENARI II

Klasa verore në skenarin II parasheh një hapësirë e mbuluar me ndriçim të llojllojshëm, ku në vete përmban tabelë, tavolina, karrige, kompjuter, etj. Po ashtu në ambientet e jashtme të klasës verore janë vizionuar hapësirat të cilat përmbajnë një hapësirë për lojra, trampolinë, një hapësirë për ngrënje etj.

SKENARI III

Klasa verore në skenarin III parasheh një hapësirë e dhe e mbyllur, ku në vete përmban tabelë, tavolina dhe karrige. Po ashtu në ambientet e jashtme të klasës verore janë vizionuar hapësirat të cilat përmbajnë një hapësirë për lojra, mbjellje e shumë llojeve të ndryshme të bimëve, po ashtu lloje të ndryshme të frutave dhe perimeve.

VIZIONIMI I KLASËS VERORE

Orientimi - sipas normativave dhe rregullave evropiane, klasa duhet të ketë ndriçim të mjaftueshëm gjatë ditës, por jo diellosje të tepërt dhe diell të drejtpërdrejtë, andaj klasa ka orientim jug-lindje, me diellosje nga ana jugore.

Lëvizja

KONCEPTI DHE FUNKSIONET

Klasa verore është një hapësirë multifunktionale e cila ofron një ambient komod, dhe atraktiv të mësimit, ofron mësim interaktiv dhe praktik për lëndët e natyrës.

Është projektuar të jetë e ndarë në tre module, ku secili modul përmban një funksion në vete.

Hapësira për
mësim

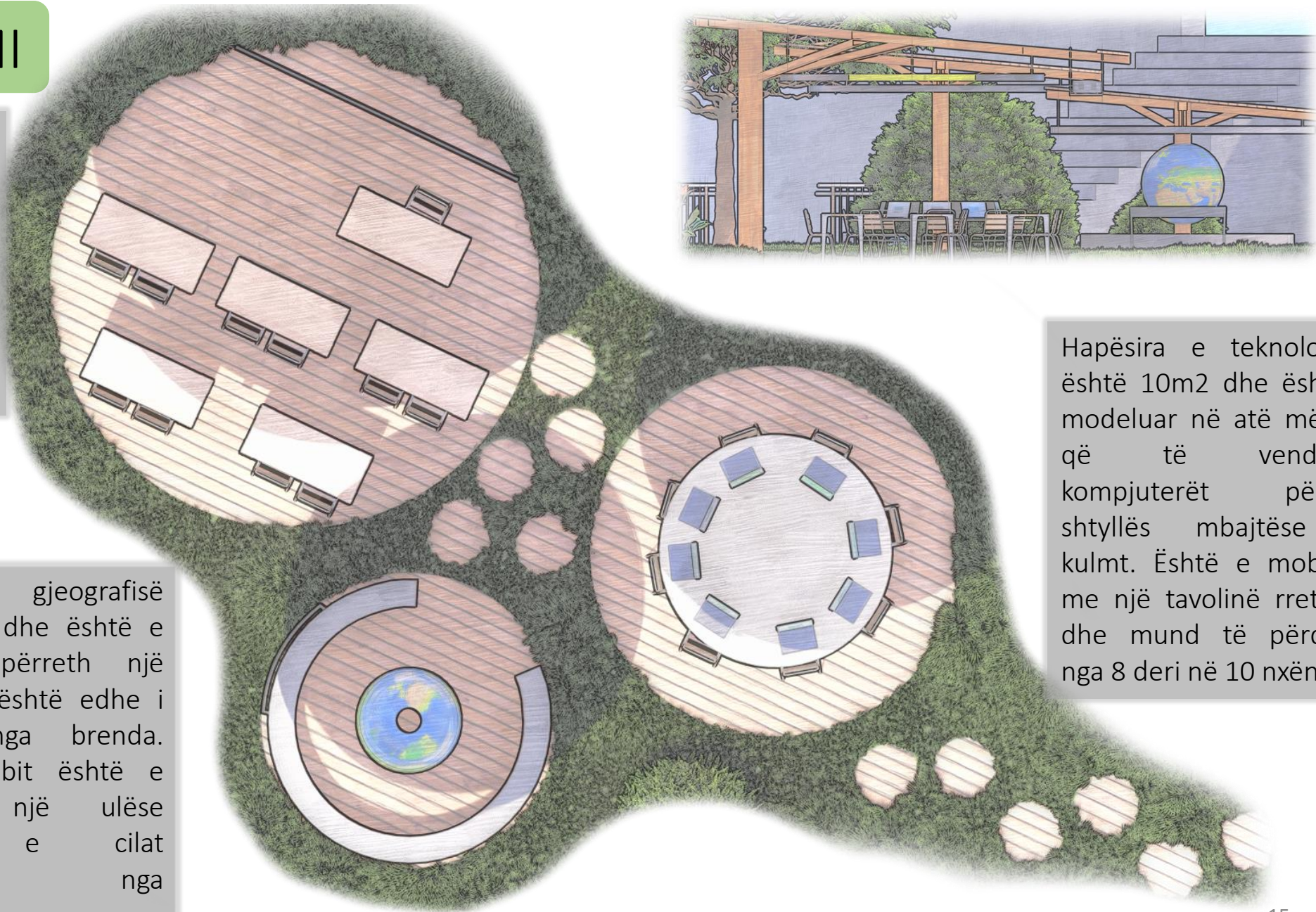
Hapësira e
teknologjisë

Hapësira e
gjeografisë

ORGANIZIMI

Hapësira e mësimit është 16m² dhe në vete përmban kryesisht tavolina, karrige, tabele dhe projektor. Kjo hapësirë shfrytëzohet për lëndë dhe mësimet teorike.

Hapësira e gjeografisë është 6m² dhe është e modeluar përreth një globi i cili është edhe i ndriçuar nga brenda. Përreth globit është e vendosur një ulëse rrethore e cilat shfrytëzohet nga nxënësit.

Hapësira e teknologjisë është 10m² dhe është e modeluar në atë mënyrë që të vendosen kompjuterët përreth shtyllës mbajtëse të kulmt. Është e mobiluar me një tavolinë rrethore dhe mund të përdoret nga 8 deri në 10 nxënës.

PROJEKTI

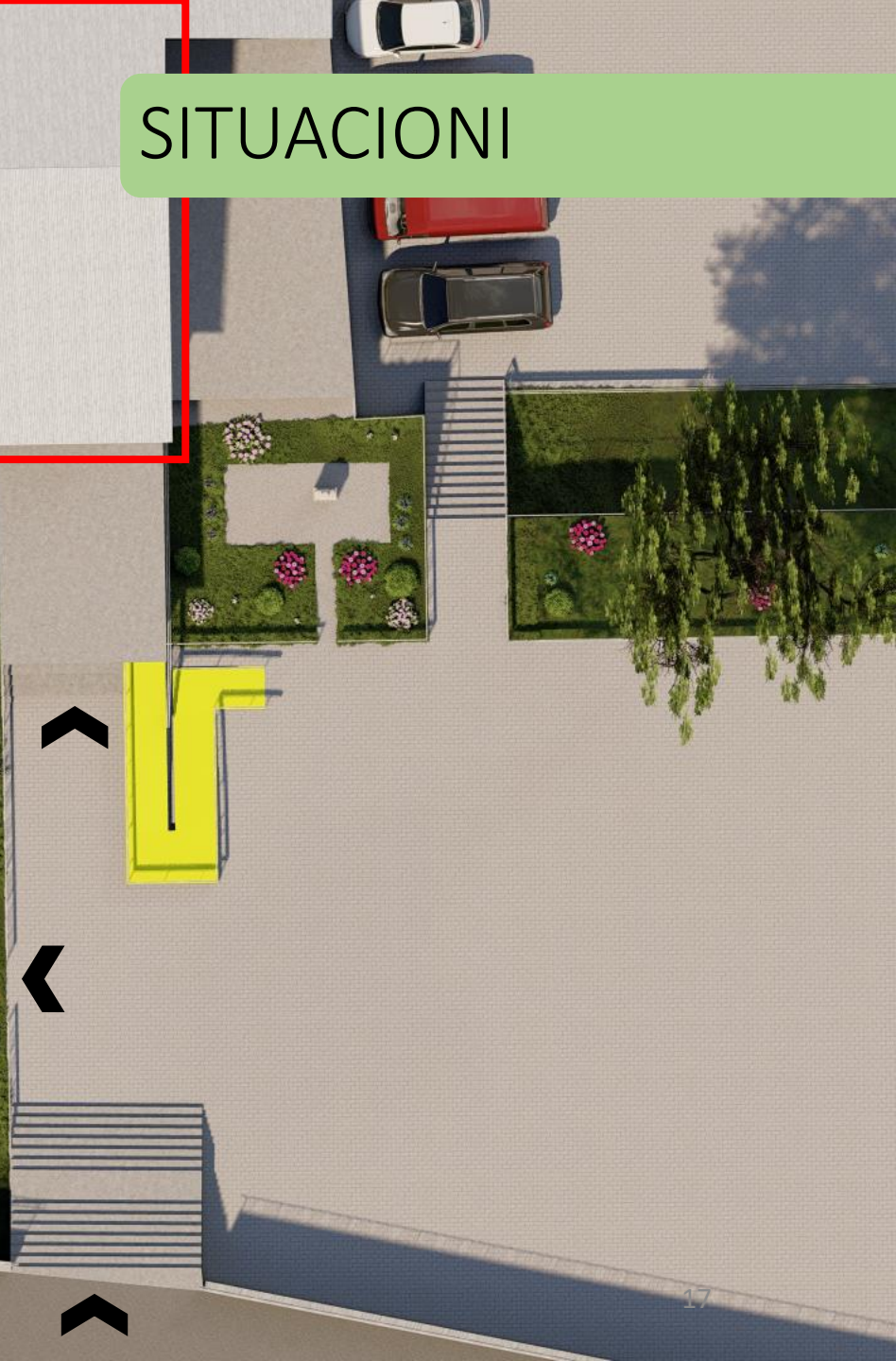
Pas prezantimit të tri skenareve të klasës verore në shkollën “Fadil Hisari” dhe diskutimeve me nxënësit dhe stafin e shkollës është krijuar skenari ideal. Klasa verore është e integruar në hapësirën e jashtme të shkollës, si vazhdimësi e pjesës së oborrit dhe sheshit mbledhës.

Ajo ofron një ambient atraktiv dhe të përshtatshëm për zhvillimin e aktiviteteve shkollore.

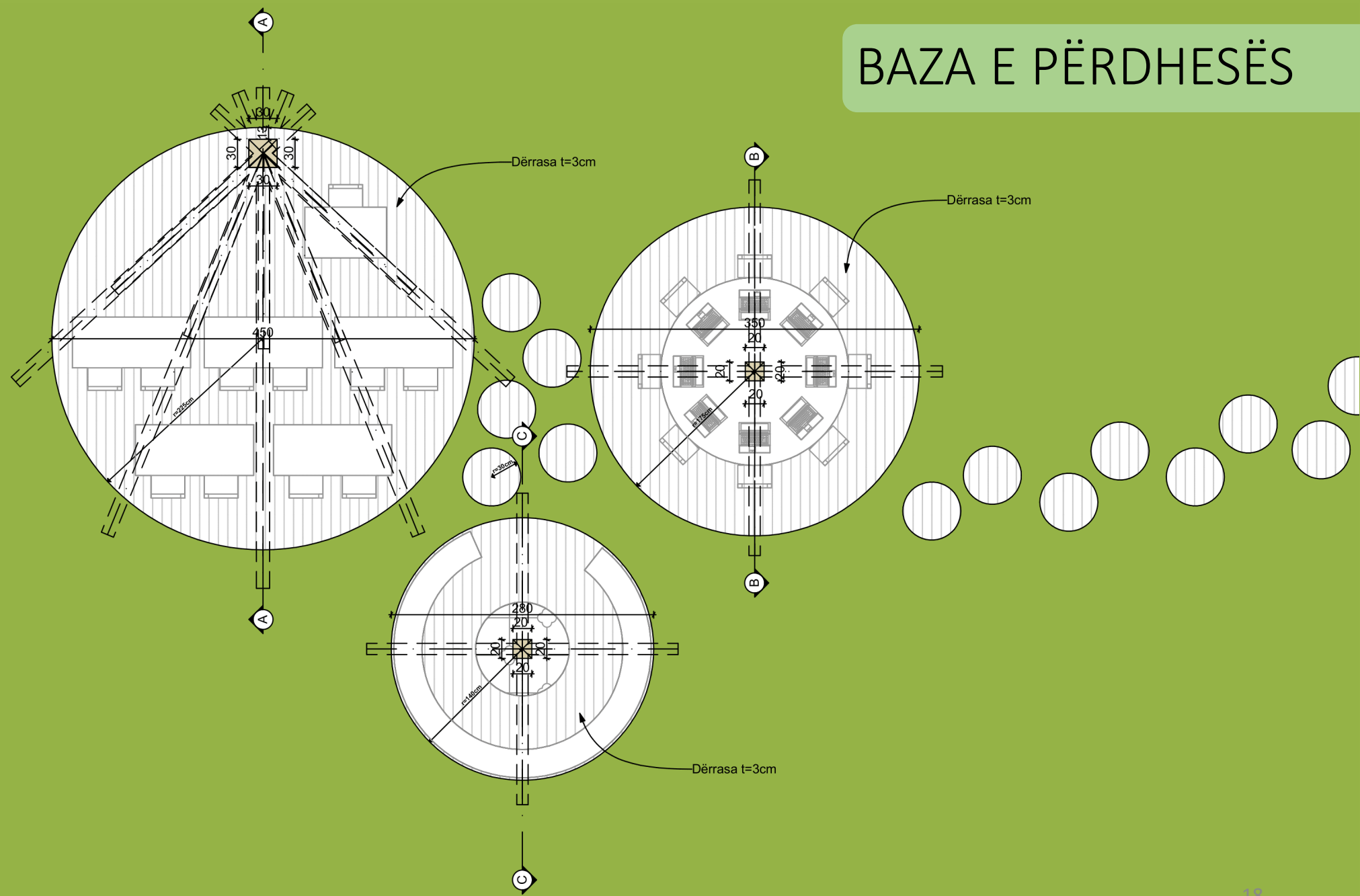
Klasa ofron mësim praktik, interaktiv dhe atraktiv, nxit kureshtjen dhe imagjinatën tek nxënësit, si dhe mundëson socializimin e nxënësve. Klasa verore poashtu ngrit vetëdijesimin e nxënësve për rëndësinë e kujdesit dhe mbrojtjes së ambientit përreth.

SITUACIONI

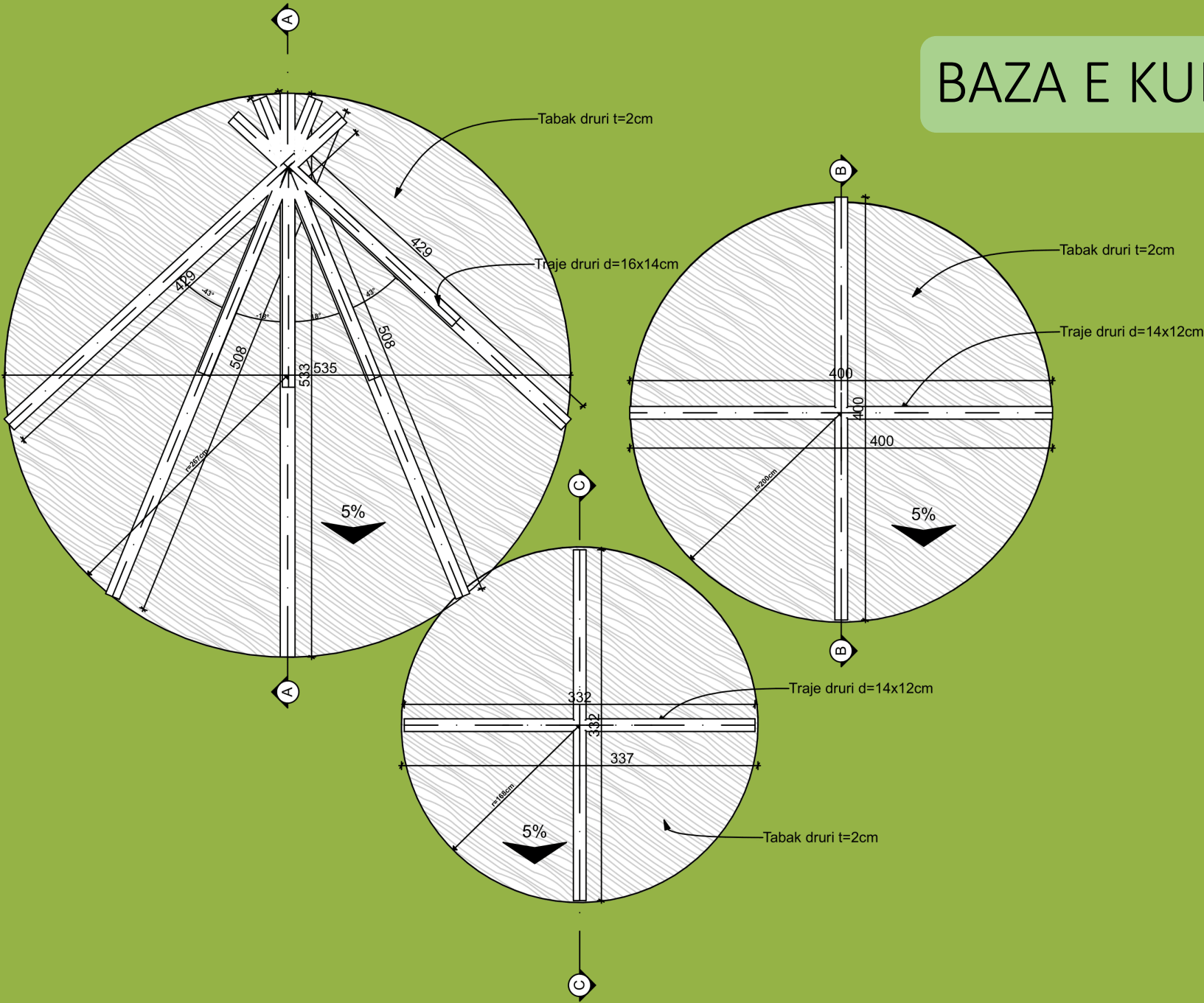
S+P+1

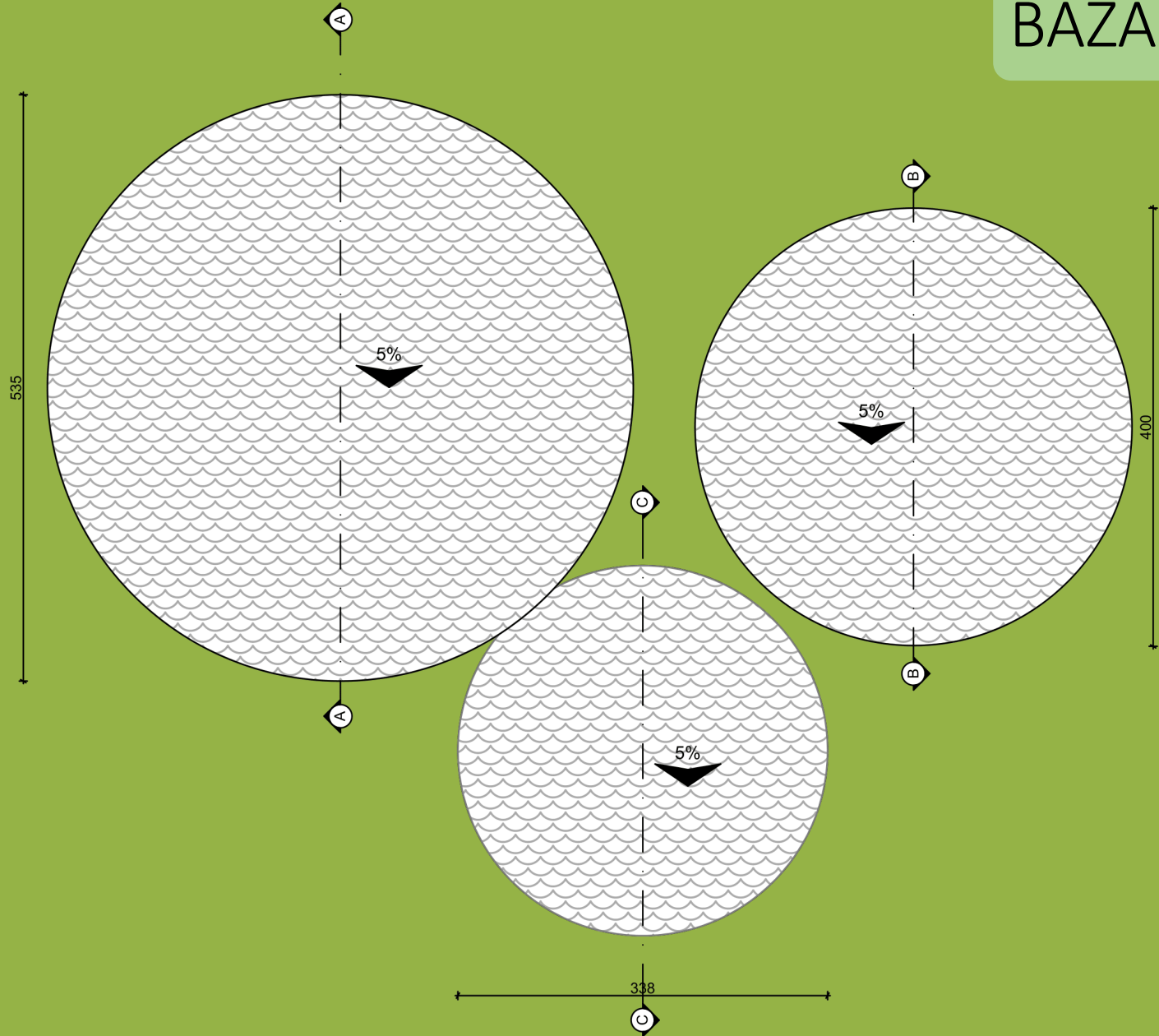
BAZA E PËRDHESËS

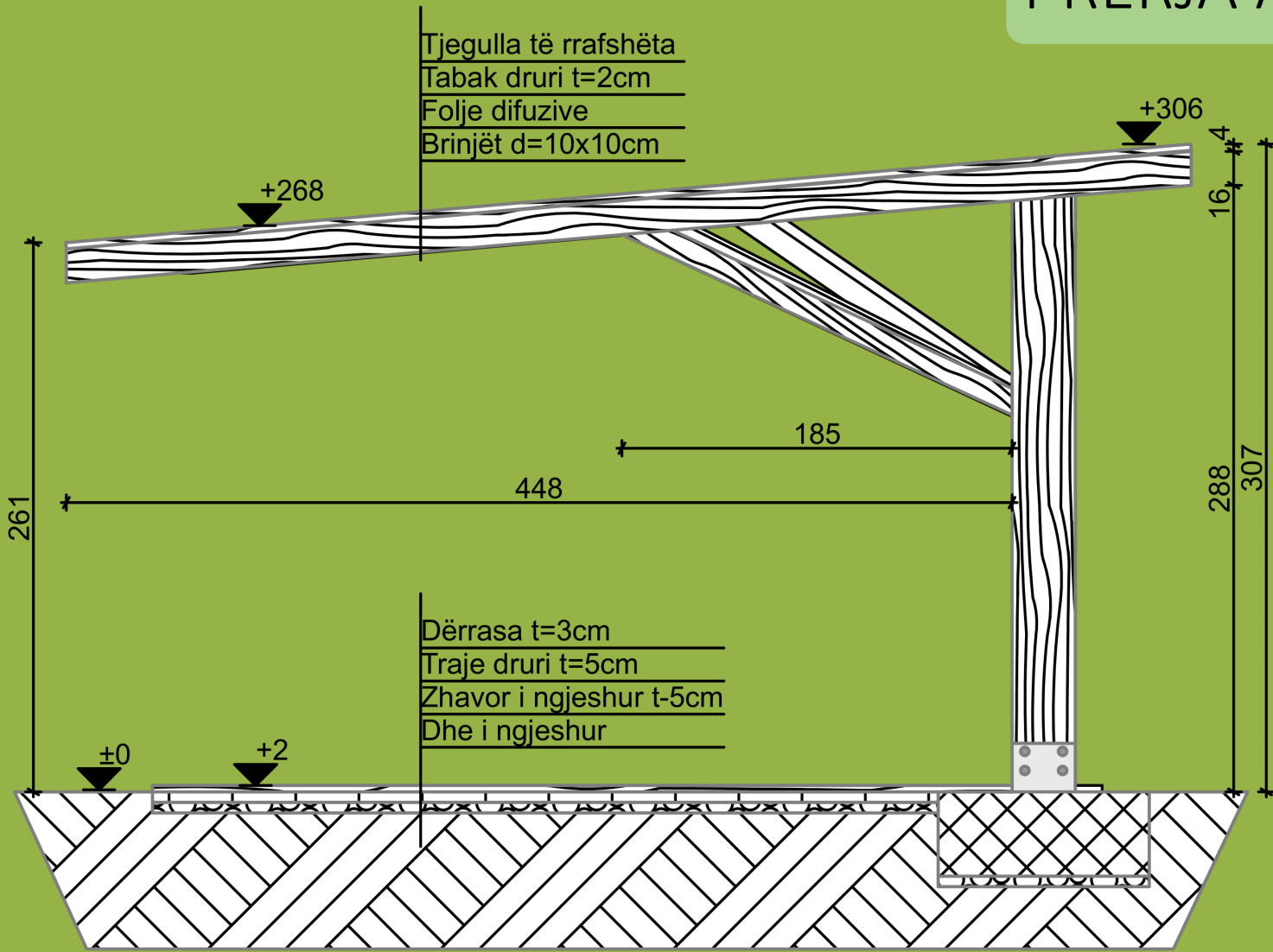
BAZA E KULMIT

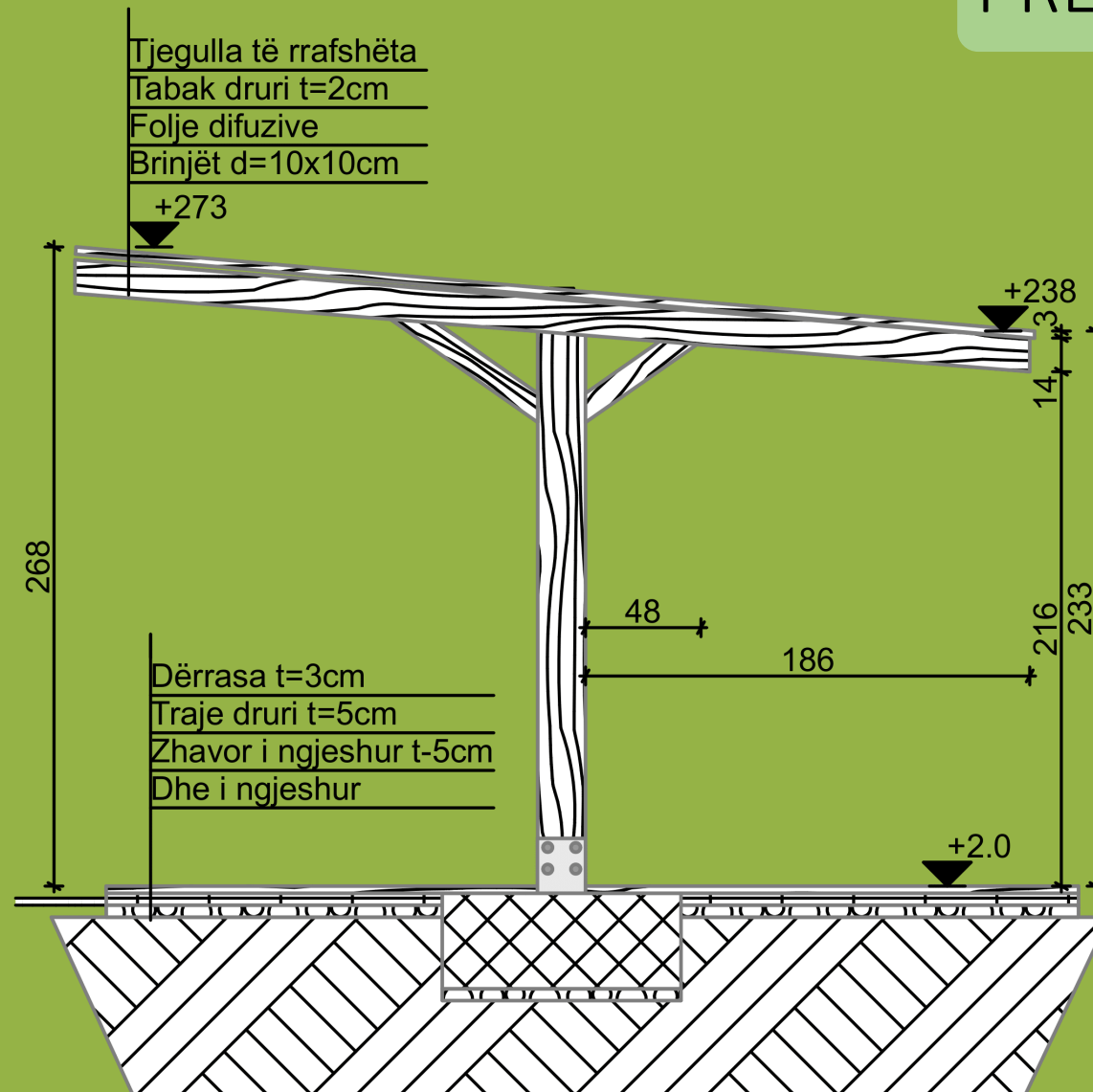
BAZA E PULLAZIT

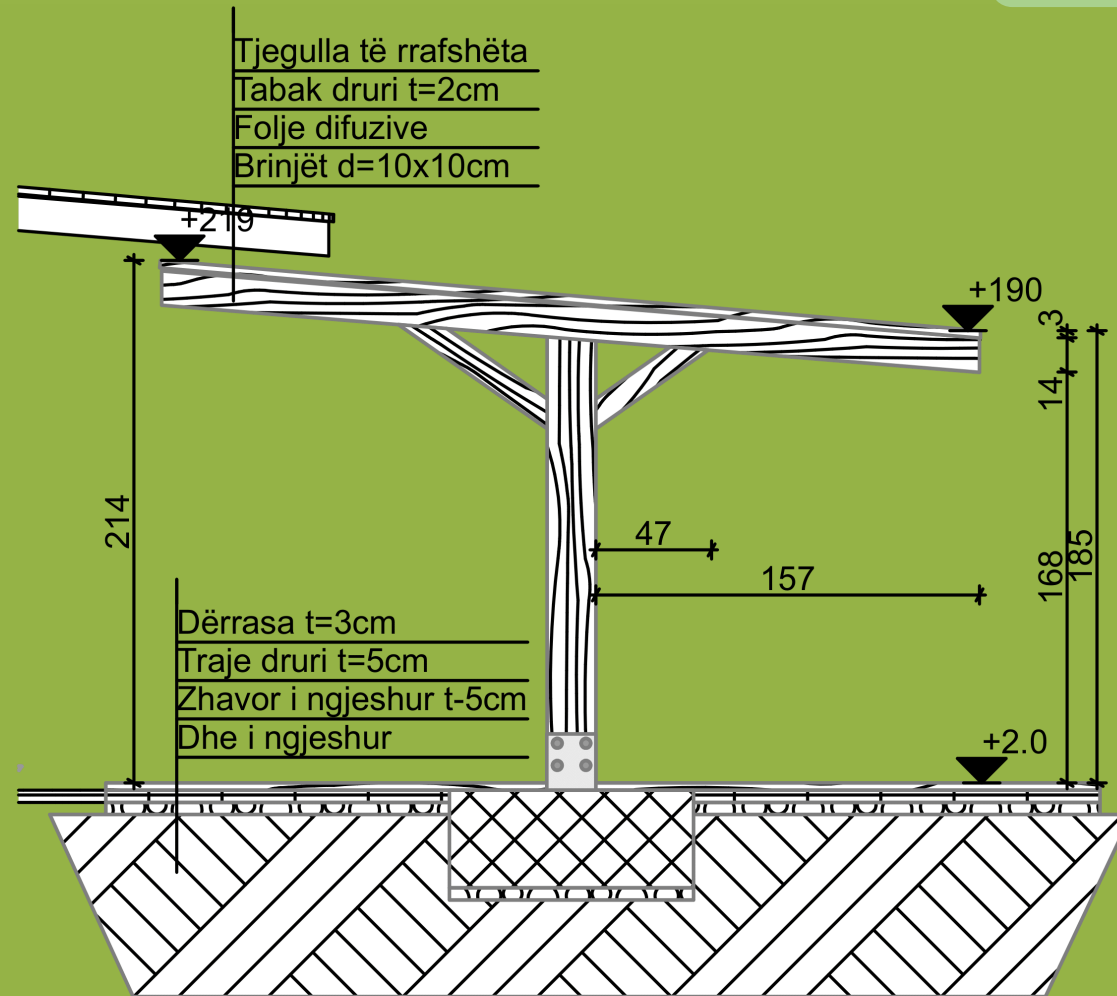
PRERJA A

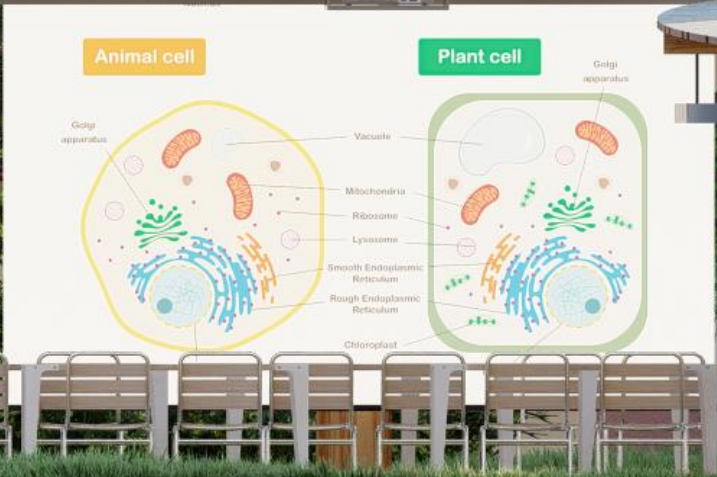
PRERJA B

PRERJA C

DUKJA JUG-LINDORE

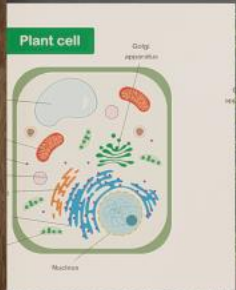
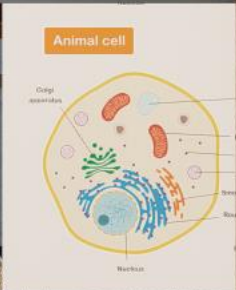
DUKJA JUG-PERËNDIMORE

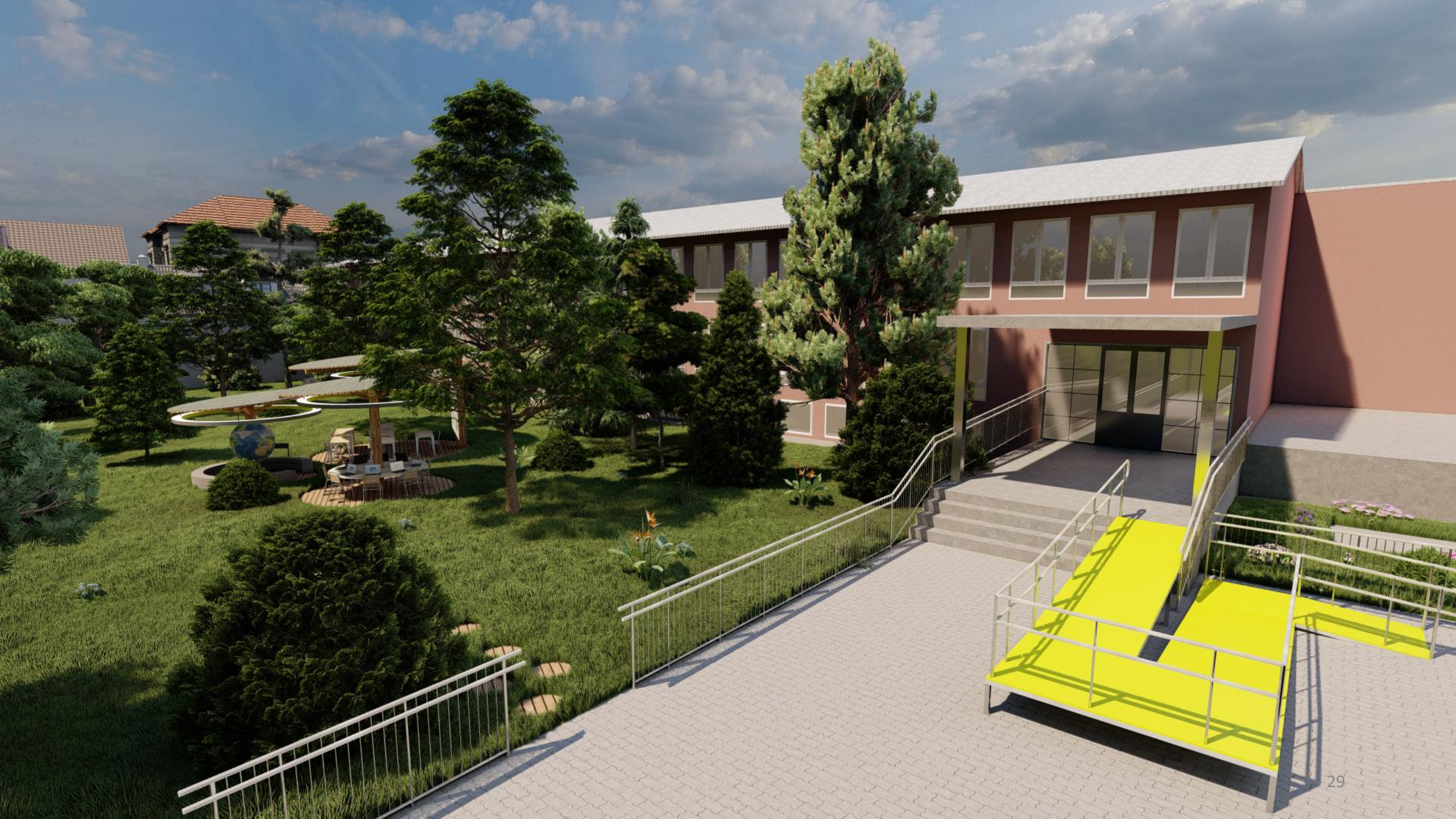
DUKJA VERI-LINDORE

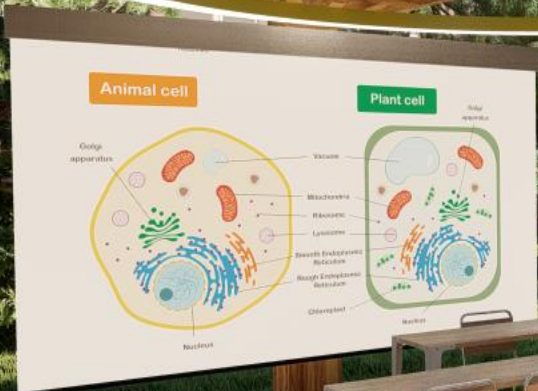

DUKJA VERI-PERËNDIMORE

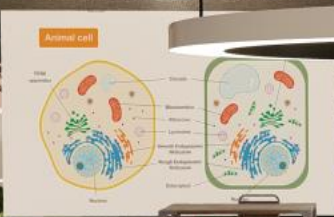
VIZUALIZIMET 3D

Animal cell

Golgi apparatus

Animal cell

Plant cell

Golgi apparatus

Mitochondria

Nucleus

Vacuole

Chloroplast

Cell wall

Mitochondria

Ribosome

Lysosome

Smooth Endoplasmic Reticulum

Rough Endoplasmic Reticulum

EC angazhohet për qëndrueshmëri ekonomike dhe qeverisje demokratike në nivel lokal (dhe rajonal) përmes mobilizimit të komunitetit, mbikëqyrjes së vendimmarrjes publike dhe partneritetit në zbatim të programeve dhe politikave zhvillimore. Për përmbushjen e këtij misioni organizata zbaton projekte dhe nisma në kuadër të dy programeve kryesore: Qytete/Komuna Gjithëpërfshirëse dhe Zhvillim i Qëndrueshëm.

Ndërsa programi i tretë është ideuar si njësi mbështetëse për veprimin e organizatës dhe synon adresimin e tri sfidave të jashtme dhe të brendshme: 1. Vëllimin e pamjaftueshëm të dijes empirike në vend, përfshi të dhënat e besueshme statistikore, analizat e specializuara dhe mendimet profesionale, 2. Nevojën për konsolidimin e kapaciteteve të brendshme, veçanërisht në hulumtime, baza të të dhënave, analizë, menaxhim, zhvillim komunitar dhe ekspertizë sektoriale, dhe 3. Mungesën e qëndrueshmërisë financiare afatgjatë duke i diversifikuar burimet e të hyrave, me theks në ofrimin e shërbimeve për palët e treta.

Trekëndëshi konceptual që do të orientojë punën e organizatës në pesë vitet e ardhshme (2020 – 2024) ka këto elemente:

1. Gjithëpërfshirjen, 2. Qëndrueshmërinë, dhe 3. Dijen.

EC beson se demokratizimi dhe zhvillimi i gjithmbarshëm shtetëror është proces që duhet planifikuar dhe ndërtuar nga poshtë lart.

Në thelb të qeverisjes demokratike qëndron hapja dhe përfshirja e të gjithëve në marrjen e vendimeve që kanë për synim të mirën e përbashkët, ndërsa planifikimi zhvillimor kërkon shfrytëzim racional të burimeve territoriale, pa e komprometuar përdorshmërinë e tyre nga gjeneratat e ardhshme. Si demokracia ashtu edhe zhvillimi duhen ndërtuar mbi bazën e dijes së shëndoshë që garanton vendime dhe veprime të mençura dhe vizionare.

Vlerat kryesore të organizatës janë: 1. Paanshmëria - EC vepron në bazë të analizave të thukëta dhe gjithëpërfshirëse dhe mënjanon veprimet e ngutshme dhe impulsive. EC synon të përkrahë dhe të shtyjë përpara alternativat të cilat në bazë të hulumtimit dalin të jenë më të përshtatshmet, pavarësisht nëse masa e shoqërisë nuk e përkrahin këtë opsion; 2. Aktivizmi - Anëtarët e EC do të jenë aktivistë të cilët angazhohen në baza të rregullta për të shtyrë përpara bashkëveprimin qytetar për të përmbushur misionin e organizatës; 3. Orientimi drejt rezultateve - Anëtarët e EC janë të orientuar për të arritur rezultate, ku përpjekja nuk i kënaq pritjet e organizatës në qoftë se nuk përfundon me rezultatet e pritura dhe 4. Komuniteti bazë e veprimit - EC do të jetë gjithnjë pranë komunitetit, duke mësuar nga qytetarët dhe duke ndërtuar konsensus për bashkëveprimin dhe formësimin e shoqërisë.